

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали ІХ Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції**

**«ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГІОНАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ»**

(27 жовтня 2023 року)

ЖИТОМИР 2023

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Олег СКИДАН – ректор Поліського національного університету, доктор економічних наук, професор

Члени наукового комітету:

Людмила РОМАНЧУК – проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку Поліського національного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор

Дмитро ДЕМА – завідувач кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, професор

Віктор СИНЧАК – професор кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку Хмельницького університету управління та права ім. Леоніда Юзькова, доктор економічних наук, професор

Вікторія БОРИСОВА – професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Сумського національного аграрного університету, доктор економічних наук, професор

Володимир РУДИК – завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем ЗВО «Подільський державний університет», доктор економічних наук, професор

Оксана ГРИЦИНА – завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного університету природокористування, кандидат економічних наук, доцент

Олександр КОВАЛЬЧУК – декан факультету інформаційних технологій, обліку та фінансів Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Ірина АБРАМОВА – завідувач науково-дослідної частини Поліського національного університету, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Лариса НЕДІЛЬСЬКА – доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Олександр КОВАЛЬЧУК – декан факультету інформаційних технологій, обліку та фінансів Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Члени організаційного комітету:

Дмитро ДЕМА – завідувач кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, професор

Ірина АБРАМОВА – завідувач науково-дослідної частини Поліського національного університету, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Олександр ВЛЕНЧУК – професор кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, доктор економічних наук, доцент

Лариса НЕДІЛЬСЬКА – доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Наталія КУРОВСЬКА – доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Олег СТОЙКО – доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Юрій СУС – доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Леся СУС – доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Інна ШУБЕНКО – доцент кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Галина МАРТИНЮК – старший викладач кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету, кандидат економічних наук

Рецензенти

МАЛЮГА Наталія	д. е. н., професор, в.о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету
ГНИДЮК Інна	к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ
ПАРНАК Сергій	начальник РВ АТ «Банк інвестицій та заощаджень»

Рекомендовано до друку Вченою Радою Поліського національного університету протокол № 5 від 29.11.2023 р.

Ф 59 Збірник праць учасників ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Фінансові інструменти регіонального розвитку» (27 жовтня 2023 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2023. 170 с.

Збірник, сформовано за матеріалами доповідей учасників ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Фінансові інструменти регіонального розвитку», покликаний привернути увагу широкої громадськості до довгострокових перспектив регіонального розвитку в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення країни й фінансових інструментів його забезпечення.

ЗМІСТ

СИНЧАК В. Елементи податку в теорії та практиці.....	7
БОРИСОВА В. Формування фінансового механізму покращання якості природних ресурсів в аграрній сфері.....	10
РУДИК В. Особливості функціонування пенсійних систем країн ЄС і України в сучасних умовах.....	13
СТЕЦЮК П. Фінансові аспекти забезпечення конкурентоспроможності підприємства та регіонального розвитку.....	16
ДЕМА Д. Фіскальна ефективність транспортного податку.....	18
ВІЛЕНЧУК О. Ключові імперативи забезпечення фінансової безпеки функціонування страхових компаній в Україні	21
КОВАЛЬЧУК О., СТАНЧИК В. Принципи регіональної статистики ЄС (NUTS).....	26
ТОФАН І., ШОЛУДЬКО О. Податок на нерухоме майно: динаміка адміністрування у Львівській області.....	29
КОВАЛЬ Н. Цифрові інструменти для відновлення і розвитку регіонів і територіальних громад.....	32
АБРАМОВА І. Фінансове забезпечення територіальних громад в умовах воєнного стану.....	37
ПЛЕТЕНЕЦЬКА С. Вплив моделі фінансування військового ПДФО на регіональний розвиток.....	40
ВЛАСЮК С. Теоретичні основи формування банківського маркетингу і маркетингової стратегії.....	42
СУС Ю. Значення державної програми «доступні кредити 5-7-9%» для бізнесу в умовах воєнного стану.....	44
САВЧЕНКО Н., САВЧЕНКО Р. Особливості обліку овердрафту суб'єктами господарювання.....	47
СУС Л. Досвід центрального банку Ізраїлю в період війни на виснаження	49
ГАЙДУЧОК Т. Роль цифрових технологій у модернізації управління та оцінювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.....	52
ГНИДЮК І., УМАНЕЦЬ Л. Фіскальна політика України в умовах викликів сьогодення.....	55
КОЛОДІЙ А. Фінансові аспекти впливу інтернету речей на економічне зростання країн.....	58
ШУБЕНКО І. Формування заощаджень молоддю як необхідна умова відновлення України після війни.....	60

БАРАБАШ Л. Акценти податкової реформи в Україні у повоєнний час.....	63
МАРТИНЮК Г. Трансформаційні перетворення фінансової звітності в контексті євроінтеграційного вектору розвитку України.....	65
ЯРМОЛЕНКО Ю. Деякі питання адміністрування та відшкодування платежів з ПДВ імпортерам	68
РУДИК О., КОРЖЕНІВСЬКА Н. Особливості пенсійного забезпечення громадян України в умовах війни.....	69
КУРОВСЬКА Н. Інноваційні підходи до підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.....	72
НЕДІЛЬСЬКА Л. Фінансова стійкість суб'єктів господарювання під час війни.....	75
ДОВЖЕНКО В., СТАСЮК М. Кадрове забезпечення галузі охорони здоров'я в умовах воєнного стану: регіональний аспект.....	78
АРТІМОНОВА І., ДРОБУШКО Ю. Аналіз фінансових результатів діяльності державного банку АТ «Укресімбанк».....	81
СИМОНЕНКО Л., ТКАЧУК Т. Фінансові ресурси реалізації промислової політики	84
ЦЕГЕЛЬНИК Н., НЕЧИПОРУК К. Оподаткування доходів від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг	88
БОРОВИК Н., ХЛЯН Н. Упровадження програми «Компанія» на Хмельниччині..	91
БОРОВИК П., БЕЗПАЛА С. Проблеми державного регулювання земельних відносин в контексті запровадження мінімального податкового зобов'язання	93
СТОЙКО О. Проблемні аспекти використання військового ПДФО в умовах воєнного стану.....	95
НАУКОВИЙ ДОРОБОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	
КЛЯЧКІВСЬКА В., ГОМЗІНА А. Амортизація основних засобів як інструмент обліково-аналітичного забезпечення цілей сталого розвитку.....	99
ДЕМІДОВ Н. Прогнозування грошових потоків підприємства.....	102
ДОБЖАНСЬКА І. Облік витрат на заготівлю лісопродукції в лісогосподарському підприємстві.....	105
КРИЧЕВСЬКИЙ Є. Управління фінансовою стійкістю ТДВ «Яготинський маслозавод» Київської області.....	107
ОВДЮК О. Аналіз фінансового стану торговельних підприємств в умовах війни.....	108

АКЦЕНТИ ПОДАТКОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ У ПОВОЄННИЙ ЧАС

Леся БАРАБАШ, к. е. н., доцент
Уманський національний університет садівництва

Вступ. Податки є базовим механізмом формування соціально-економічного стану держави. Саме тому податкова система країни є особливим, з власними автентичними ознаками, відмінними від інших можливостями та потенціалом, механізмом взаємодії між державою та платниками. Причому в більшості випадків його ефективність пов'язана з умовами співпраці, готовністю знаходити і йти на компроміс заради збалансування інтересів і потреб.

Результати дослідження. Військова агресія росії щодо України, що розпочалася у 2014 році, вплинула не так на доходи як державного, як на суми податкових надходжень місцевих бюджетів, спровокувавши їх зменшення на 4,3% (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка доходів і податкових надходжень державного та місцевих бюджетів у 2012–2016 рр. [1]

Водночас слід зазначити, що на той час це було всього дві області, хоча й одних з найпотужніших за податковим потенціалом. А в результаті вторгнення обсяги податкових надходжень Луганської області зменшилися у 2014 р. на 25% у порівнянні з показником 2013 р., а Донецької – на 20,5%.

Повномасштабні військові дії мають більш глибокі наслідки. Так, станом на 24.02.2023 р., Світовий банк оцінював збитки України від війни у 410,6 млрд дол. США. При цьому середньорічний показник інфляції у 2022 р. склав 20,2%, а монетарне фінансування дефіциту бюджету – 8% ВВП [2].

Варіативність дій щодо виходу з кризи у повоєнний час, насправді, є доволі обмеженою. І тому багато надій і сподівань покладається на ґрунтовну податкову реформу, що дозволить з часом реанімувати як державний, так і місцеві бюджети. Основними лейтмотивами податкової реформи, на думку влади, мають

«Фінансові інструменти регіонального розвитку»

стати антикорупційний акцент, оптимізація оподаткування, зокрема інвестицій, яку вбачають у зниженні ставок податків, і боротьба з податковою бюрократією [3].

Зниження податків, як базис майбутньої податкової реформи повоєнного часу – основний шлях до зниження показника ухилення від оподаткування й обсягів неформального сектору економіки. Однак воно має відбуватися не лише за рахунок ставок: необхідний комплексний підхід, заснований на збалансуванні таких принципів оподаткування, як ефективність (бажаний для держави результат) і справедливість (очікуваний платником ефект).

Загалом слід означити наступні напрями, здатні вивести податкову систему України у повоєнний час на новий рівень. Серед її акцентів наступні:

- зниження фіскальної ролі непрямих податків: коригування умов функціонування ПДВ і перегляд переліку підакцизних товарів з одночасною градацією ставок першого відповідно до рівня соціальної затребуваності товарів;

- встановлення реальних податкових пільг по податках і зборах: зокрема, надання податковій соціальній пільзі рис реальної і дієвої соціальної категорії шляхом підвищення межі її застосування, перегляду потенційних пільговиків по кожному з розмірів пільги, врахування інтересів безпосереднього платника тощо;

- врахування поведінкових факторів під час вибудовування стратегії реформи податкової системи: превалювання принципу соціальної справедливості на умовах прогресивності ставок податків і забезпечення відкритості та прозорості податкового адміністрування шляхом висвітлення інформації про надходження та розподіл коштів за джерелами видатків у реальному часі.

Висновки. Податкова реформа в Україні повоєнного часу має бути спрямована на зміну акцентів з фіскальних і завуальованих на конкретні та стимулюючі, з орієнтацією з закритих державних витрат на тісну співпрацю з платником на умовах відкритого діалогу.

Список використаних джерел

1. Бюджетний моніторинг. Річний. Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <https://www.ibser.org.ua/publications/monitoringcategories/richnyy> (дата звернення 19.10.2023).

2. Богдан Т. Фінансово-економічні наслідки війни. LB.ua. URL: https://lb.ua/blog/tetiana_bohdan/550614_finansovoekonomichni_naslidki.html (дата звернення 19.10.2023).

3. Слуцький Б. Податковий шок: як революційна реформа зможе врятувати економіку України. УНІАН. 06.04.2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/podatkoviy-shok-yak-revolyuciyna-reforma-zmozhe-vryatuvati-ekonomiku-ukrajini-12206775.html> (дата звернення 19.10.2023).

Наукове видання

**Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Фінансові інструменти регіонального розвитку»
(м. Житомир, 27 жовтня 2023 р.)**

Літературне редагування та комп'ютерна верстка:

АБРАМОВА Ірина

За додатковою інформацією звертатись за адресою:

Поліський національний університет,
бульвар Старий, 7, м. Житомир, 10008

*Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.
Передрук, тиражування, розповсюдження інформації без письмового дозволу Поліського
національного університету забороняється.*

Підписано до друку 29.11.2023 р.
Умов. друк. арк. 10,2. Формат 60x90/16.
Поліський національний університет, 2023
10008, м. Житомир, бульвар Старий, 7
Тел.: (0412) 22-85-97
Факс: (0412) 22-14-02